

Umbrië in cijfers

1

paus liet het leven in Umbrië: Benedictus XI stierf in 1304 in Perugia, naar men zegt door vergiftiging.

2

provincies telt Umbrië: Perugia en Terni.

6

meter is de maximale diepte van het Lago Trasimeno.

6,5

op de schaal van Richter was de kracht van de aardbeving die op 30 oktober 2016 in Norcia de basiliek van de heilige Benedictus deed instorten.

53

meter diep is de Pozzo di San Patrizio, de waterput die de paus in de 16e eeuw liet graven in Orvieto.

92

gemeenten telt Umbrië. Het is de Italiaanse regio met de minste gemeenten.

128

km² is de oppervlakte van het Lago Trasimeno. Het is daarmee het op drie na grootste meer van Italië.

165

meter hoog is Italië's grootste waterval, de Cascata delle Marmore bij Terni.

1860

is het jaar waarin de inwoners van Umbrië zich bij een referendum uitspraken voor aansluiting bij het verenigde Italië.

2448

meter hoog is de tot de Monti Sibillini behorende Cima del Redentore, de hoogste bergtop van Umbrië.

8456

km² is de oppervlakte van Umbrië: dat is ongeveer evenveel als de provincies Noord- en Zuid-Holland en Zeeland bij elkaar.

15.000

Romeinen sneuvelen in de Slag bij het Trasimeense Meer tegen de troepen van Hannibal.

166.676

inwoners telde Umbrië's grootste stad Perugia op 31 januari 2017.

884.640

inwoners had Umbrië op 31 december 2017; qua bevolkingsdichtheid neemt het daarmee onder de twintig Italiaanse regio's de vijftiende plaats in.

2.125.693

toeristen bezochten Umbrië in 2017.

117093

Umbria is de naam van een in 2004 ontdekte planetoïde.

Het kompas van Umbrië

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

Vol schitterende kunstwerken: de Galleria Nazionale dell'Umbria.

Rechts van zaal 34 bevindt zich de slechts door een glazen deur te bezichtigen kamer die bekendstaat als de **Sala del Malconsiglio**, de zaal van het slechte advies. De zaal dankt zijn naam aan de slecht uitgevallen beslissing van de stadsbestuurders, in 1360, om een aantal gevangene Engelse huurlieden onder Sir John Hawkwood vrij te laten. Het jaar daarop keerde Hawkwood terug om Perugia te verslaan in de Slag bij Ponte San Giovanni. Sindsdien, zo zegt men, zijn de Perugianen niet meer aardig tegen wie dan ook.

voor een inmiddels verdwenen fontein en een eveneens 13e-eeuwse Kruisiging van de **Maestro di San Francesco** 1 de aandacht. Uit de vroege 14e eeuw is er werk van onder anderen **Meo di Guido da Siena** (zaal 2) 2 en **Agostino di Duccio** (een prachtige **Madonna met kind** uit 1304 (zaal 11) 7). In zaal 5 is werk te zien uit de vroege 15e eeuw van de eveneens uit Siena afkomstige **Taddeo di Bartolo** 3.

Late gotiek

De late gotiek wordt in **zaal 6** 4 vertegenwoordigd door onder anderen Gentile da Fabriano en de uit Gubbio afkomstige Ottaviano Nelli. Grote namen zijn er uit de 15e-eeuwse Toscaanse renaissanceschilderkunst: in zaal 8 **Fra' Angelico** 5, in zaal 10 **Benozzo Gozzoli** 6 en in zaal 11 **Piero della Francesca** 7. Onder de Umbriërs uit deze periode moeten zeker worden genoemd **Nicolò Alunno** uit Foligno (zaal 12) 8 en **Matteo da Gualdo** (zaal 13) 9. De zalen 14 tot en met 16 bevatten werken van wat minder bekende meesters: Bonfigli, Caporali en di Lorenzo. Maar bovenal moet de aandacht uitgaan naar de twee grootmeesters

uit de 15e/16e-eeuwse Umbrische schilderkunst: **Perugino** (onder andere een **Aanbidding der Koningen** in zaal 15 10 en diverse werken in onder andere zaal 23 op de 2e verdieping) en **Pinturicchio** (zaal 24, eveneens 2e verdieping).

Collegio del Cambio

Aan het eind van het Palazzo dei Priori, links naast de hoofdingang aan de Corso Vannucci, bevindt zich het **Collegio del Cambio**, een zaal waarin al in de 15e eeuw geldwisselaars hun werk deden. Een hoogtepunt van wat de renaissance in Perugia heeft voortgebracht is de Sala dell'Udienza del Cambio. De rond 1500 vervaardigde houten banken en tribune zijn al fraai, maar de fresco's die Pietro Vannucci, ofwel Il Perugino, tussen 1498 en 1500, samen met onder anderen zijn leerling Rafaël, op de wanden en gewelven heeft geschilderd zijn ware meesterwerken.

Rechts van het hoofdporthaal aan de Corso Vannucci is de ingang van de **Sala del Collegio della Mercanzia**. In deze ruimte kwam vroeger het handelscollege bijeen. De rechthoekige zaal is geheel betimmerd met laatgotische, houten panelen, die zijn voorzien van prachtig snij- en inlegwerk. Ook de houten banken en het spreekgestoelte dateren van de eerste helft van de 15e eeuw.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

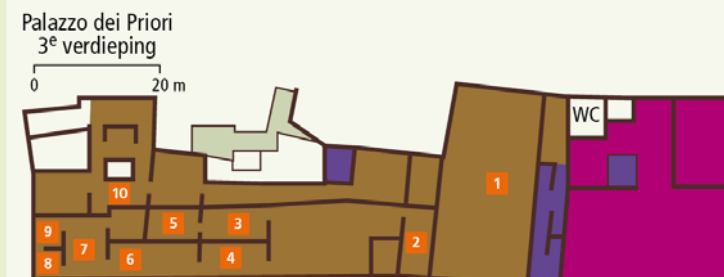
IAT: Piazza Matteotti 18 – Loggia dei Lanari, 06121 Perugia, tel. 075 573 64 58, www.umbriatourism.it.

Palazzo dei Priori/Sala dei Notari: Piazza IV Novembre, dag. 9-13, 15-19 uur, ma. gesl., gratis.

Galleria Nazionale dell'Umbria: Corso Vannucci 19, tel. 075 58 66 84 10, www.perugiacittamuseo.it, di-zo.

(apr.-sept. ook ma.) 8.30-19.30 uur, gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec., ingang in het atrium van het Palazzo dei Priori, toegang € 8.

Collegio del Cambio/Sala del Collegio della Mercanzia: Corso Vannucci 25, mrt.-okt. zo.-vr. 9-12.30 en 14.30-17.30, za. 9-12.30, nov.-feb. zo., di.-vr. 9-14, za. 9-12.30 uur, gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec.

Uitneembare kaart: C 5 | Plattegrond: ► blz. 36

8

Middeleeuws met een Romeins tintje – een wandeling door Spello

Hoewel Spello een middeleeuws uiterlijk heeft, zijn het vooral de Romeinse overblijfselen die indruk maken: de middeleeuwse muur rust op Romeinse fundamenteën en heeft drie Romeinse poorten. Net buiten de muren is nog niet zo lang geleden een Romeinse villa blootgelegd met prachtige vloermozaïeken. En ook de restanten van het amfiteater en de Arco di Augusto stammen uit de Romeinse tijd.

I
INFIORATA

Op de zondag na Sacramentsdag (de tweede donderdag na Pinksteren) wordt in Spello de **Infiorata** gehouden. Aan de vooravond ervan worden de straten versierd met een kleurig bloementapijt, waarin naast allerlei versieringen en dieren ook afbeeldingen van Bijbelse figuren worden aangebracht. Op de dag zelf wordt hierlangs een processie gehouden. In het in het Palazzo Comunale ondergebrachte **Museo delle Infiorate** kun je op foto's zien hoe de kleurige bloementapijten worden gemaakt (Piazza della Repubblica, vr.-zo. en op feestdagen en de dag ervoor 10-13 en 15.30-18.30 uur).

Verrassende Romeinse erfenis

Om te beginnen een nieuwe topattractie: de **Villa dei Mosaici** 1. Bij werkzaamheden in 2005 stuitte men bij toeval op Romeinse vloermozaïeken die deel bleken uit te maken van een Romeinse villa. Die mozaïeken zijn blootgelegd en er is een modern ogend museumgebouw overheen gebouwd. Zeer de moeite waard.

Leuk: op de **Portonaccio**, de middeleeuwse stadspoort die de toegang tot Spello's *centro storico* markeert, staat in het Latijn SPLENDIDISSIMA COLONIA IULIA, de eretitel die keizer Augustus de stad toebedacht. Volg je vanaf hier een stukje de Via Roma, dan kom je uit bij de eerste echte Romeinse stadspoort, de **Porta Consolare** 2 uit de 1e eeuw n.Chr. Neem van hieraf de Via Consolare, langs de 14e-eeuwse **Cappella Tega** 3, en de in het verlengde liggende Via Cavour. Aan je rechterhand verheft zich de kathedraal van Spello, de **Santa Maria Maggiore** 4. Deze 12e-13e-eeuwse kerk zou je eigenlijk even binnen moeten lopen voor de prachtige fresco's (uit 1501) van Pinturicchio in de Cappella Baglioni. Verderop aan de Via Cavour passeer je de **Chiesa di Sant'Andrea** 5, met een fraaie Madonna met heiligen, ook van de hand van Pinturicchio. Verdergaand over de Via Cavour bereik je de Piazza della Repubblica, met het 13e-eeuwse **Palazzo Comunale** 6, waar zich

in de hal een aantal Romeinse beelden bevindt. Links van de straat, die inmiddels Via Garibaldi heet, staat het nieuwe gemeentehuis: het Palazzo Urbani, en rechts de Chiesa di San Lorenzo.

Uitzicht op Assisi

Loop rechtdoor, onder een boog door, de Via Torre di Belvedere op. Langs de 13e-eeuwse Chiesa di San Martino kom je op de **Piazza Belvedere** 7, vanwaar zich een schitterend uitzicht over het Valle Umbra richting Assisi ontrolt. Hier zie je ook de Romeinse **Porta dell'Arce** 8. Volg de Via Arco Romano tot de Piazza Vallegloria en keer dan terug naar de oude stad over de Via Giulia, langs de restanten van de Romeinse **Arco di Augusto** 9. Loop terug naar de Via Garibaldi, ga rechts de Via Caterna in en volg de Via Scalette en de Via Torri di Properzio naar de grootste Romeinse poort van de stad, de door twee torens, de Torri di Properzio, geflankeerde **Porta Venere** 10. De Via Torri di Properzio brengt je weer terug naar de Via Cavour ongeveer ter hoogte van de Santa Maria Maggiore.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

IAT: Corso Cavour 126, 06034 Foligno, tel. 0742 35 44 59, www.umbriatourism.it.

Villa dei Mosaici 1: Via Paolina Schicchi Fagotti 9, tel. 0742 30 22 39, www.villadeimosaicidispello.it, apr.-sept. 10.30-13 en 15-18.30 uur, overige maanden beperktere openingstijden, toegang € 6, met korting € 4, kinderen 6-14 jaar € 2.

Santa Maria Maggiore 4: Via Cavour, zomertijd ma.-za. 8.30-12.30, 15-19, zon- en feestdagen 9-12.30, 15-19, wintertijd ma.-za. 8.30-12.30, 15-18, zon- en feestdagen 9-12.30, 15-18 uur. Niet toegankelijk tijdens kerkdiensten.

Restauratie van de mozaïeken in de Villa dei Mosaici.

Uitneembare kaart: E 5